

UN TOTAL DE 7.000 MISSIVES ES POSARAN A L'ABAST DELS ESTUDIOSOS DEL FILÒSOF

La UdG difondrà les cartes inèdites de Ferrater Móra

SALVADOR CARGOL
GIRONA

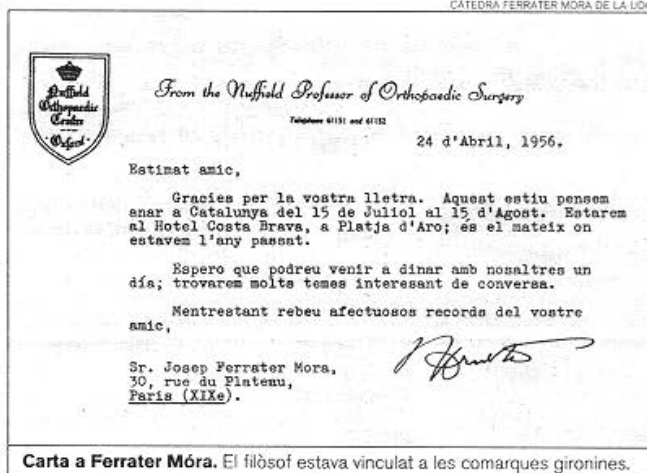
□ La Universitat de Girona (UdG) posarà aquest any a l'abast dels investigadors i estudiosos la correspondència inèdita de Josep Ferrater Móra, que aplega unes 7.000 cartes rebudes pel filòsof de diverses persones del món cultural, social i polític des de 1940 i fins a la seva mort, ara fa deu anys.

La Càtedra Ferrater Móra de la UdG enllestarà aquest any el treball de catalogació i digitalització d'aquesta correspondència, que es podrà consultar a través d'un programa informàtic i mitjançant una clau d'accés.

Segons el director de la Càtedra, Josep Maria Terricabras, l'objectiu és que «tothom ho pugui consultar», però de tal manera que ningú pugui fer ús «il·lícit» de la informació d'aquesta base documental, ja que les cartes «són propietat de la UdG».

La correspondència de Ferrater Móra aporta noves claus per entendre la dimensió i la personalitat del filòsof. Algunes de les missives permeten comprovar, per exemple, que l'autor de *Les formes de vida catalana* (1944) era una persona «divertida i enginyosa».

Ferrater Móra va intercanviar correspondència amb moltes personalitats del món cultural, social i també polític al llarg de tota la seva vida, i principalment a causa de l'exili que el va mantenir allunyat de Catalunya des de 1939. Hi ha cartes de Joan Oliver (Pere Quart), amb qui va establir amis-

tat a Xile, l'escriptor Ernesto Sábato, el polític socialista Enrique Tierno Galván, el metge gironí Josep Trueta, el cineasta Néstor Almendros o l'escriptor Xavier Benguerel, entre molts altres.

Un altre paquet de la correspondència correspon a l'àmbit privat. Les cartes de la seva dona donen una dimensió de la seva relació sentimental; hi ha nombroses missives que fan referència a la seva condició d'exiliat. I d'altres que manifesten clarament el seu perfil de «persona ideològicament d'esquerrers, republicà», tot i que —recorda el director de la Càtedra— no antimonàrquic, si es té en compte que se li va concedir el premi Príncep d'Astúries.

La classificació de la correspondència és el pas més important que es dona per a l'estudi de Fe-

rrater Móra. Fins ara, la UdG havia realitzat l'ordenació de la resta de material que el filòsof havia donat a la Universitat abans de morir, la seva biblioteca, llibres i revistes. Tot el material era a la casa de Pennsilvània, als EUA. «Tot estava ordenadíssim, era una persona molt ordenada», ha assegurat Terricabras.

Tot i que es tractava de cartes «rebudes», la correspondència també inclou còpies de les missives enviades pel mateix Ferrater Móra, ja que el filòsof tenia aquest costum.

Les característiques del paper —una part de la correspondència és en paper de ceba—, i les dificultats per interpretar alguna signatura i alguns manuscrits han dificultat les tasques de classificació i ordenació i han retardat el projecte.

▼ ENTRE L'EXILI I L'EXISTENCIALISME

Un congrés i una biografia

■ La Càtedra Ferrater Móra organitzarà la tardor de l'any vinent, un congrés entorn del pensament del filòsof català, que reunirà nombrosos especialistes. El congrés coincidirà amb la commemoració del norantè aniversari del naixement del filòsof. Un altre projecte pendent, i que es podrà abordar, sobretot, a partir del treball de catalogació de la seva correspondència, és una biografia sobre Ferrater Móra, projecte que estarà coordinat per Terricabras. Josep Ferrater Móra (Barcelona 1912-1991), consi-

derat un dels grans filòsofs catalans d'aquest segle, és autor d'una obra bàsicament assagística, sobre la metafísica, el llenguatge i la lògica matemàtica, que va evolucionar progressivament cap a un contingut existencialista. Una de les seves obres més àmplies és el *Diccionari de Filosofia*. *Les formes de la vida catalana* és probablement la seva obra més popular. *El hombre en la encrucijada*, *El ser y la muerte*, *Tres mundos: Cataluña, España, Europa* i *La filosofía en el món d'avui*, són alguns dels seus títols.

Josep Ferrater Móra

La Càtedra Ferrater Mora classifica 7.000 cartes del filòsof perquè es puguin consultar a Internet

També prepara un congrés per al 2002 i una biografia per a més endavant

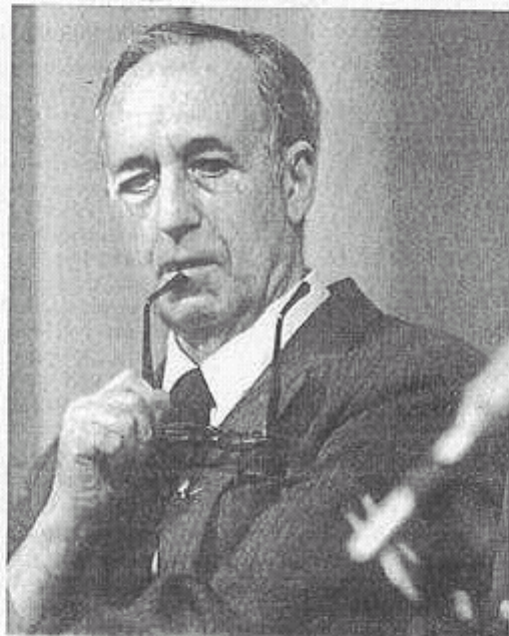
XAVIER CASTILLÓN / Girona
● El 30 de gener passat va fer 10 anys de la mort del filòsof Josep Ferrater Mora. Ara la càtedra que porta el seu nom a la UdG està

preparant un projecte monumental: la classificació de 7.000 cartes inèdites de la seva correspondència personal, per tal que puguin ser consultades a Internet a partir d'aquest

any. A més, la càtedra que dirigeix Josep Maria Terricabras vol organitzar un congrés sobre la seva obra a l'octubre del 2002, coincidint amb el 90è aniversari del seu naixement.

L'equip de la Càtedra Ferrater Mora de Pensament Contemporani treballa actualment en la classificació i digitalització d'aquest important llegat epistolar, per tal que aviat es pugui trobar a la disposició dels estudiosos a través de la xarxa, sense necessitat de fer perillar el document original, ja que estem parlant de cartes que, en alguns casos, van ser escrites fa més de 60 anys. «La majoria de les cartes són posteriors a la Guerra Civil, ja que Ferrater va marxar a l'exili gairebé amb les mans a la butxaca», recorda Josep Maria Terricabras. El director de la càtedra remarca el fet que Ferrater era una persona «extraordinàriament ordenada», la qual cosa explica que guardés fins i tot rebuts de la tintoreria o factures de tot tipus, que, en certa manera, també poden descobrir moltes coses sobre el personatge.

Hi ha un altre tipus de documentació que la vídua de Ferrater va confiar a la càtedra i que, tot i que realment serviria per reconstruir el que Terricabras anomena «la cara més humana» del filòsof, no es farà pública, almenys de moment: són les cartes més personals i privades

Josep Ferrater durant un acte a Girona, al novembre del 1989. Al seu costat, l'actual rector de la UdG, Josep Maria Nadal. / EL PUNT.

de Ferrater, de l'època en què festejava amb la que seria la seva dona o altres en què es deixava anar i mostrava «un to divertit i burleta». Ferrater, que escrivia poesia en català, castellà i anglès, també té alguns poemes eròtics que es troben entre aquesta documentació reservada.

Pel que fa a les cartes que aviat estaran a la dis-

posició dels estudiosos de tot el món, predominen, òbviament, les que ell va rebre, escrites per gent tan diversa —i tan destacada— com ara Néstor Almendros, Tierno Galván, Ernesto Sábato, Mario Bunge i Jaume Vicens Vives, del qual es conserva la primera carta que va enviar a Ferrater —es coneixien només per les

obres respectives, no personalment— l'any 1954. També es conserven cartes enviades per Ferrater, entre altres coses perquè va ser una de les primeres persones que va tenir fax als Estats Units i això li permetia guardar els originals.

La intenció de la càtedra és que les cartes estiguin a la disposició de tothom a Internet, però amb algun tipus de control —possiblement, un *password* o contrasenya— que permeti saber «qui en fa ús, d'aquest material», sobretot per evitar manipulacions posteriors.

La classificació de tot aquest material servirà també per portar a terme més endavant la biografia definitiva que encara no té Josep Ferrater. No es descarta tampoc fer altres publicacions en la línia del llibre que recull la correspondència entre Ferrater i Pere Quart, sí, com en aquest cas, s'aconsegueix reunir prou material epistolar en les dues direccions. De moment, la Càtedra Ferrater Mora té prou feina per organitzar tot aquest material i preparar el congrés sobre aquest gran filòsof i assagista que tindrà lloc a Girona la tardor del 2002.

La UdG publicará las 7.000 cartas inéditas de Ferrater Mora

GIRONA. (Redacción y agencias). - La Universitat de Girona (UdG) publicará este año la correspondencia inédita de Josep Ferrater Mora (Barcelona 1912-1991); un compendio de más de 7.000 cartas que amigos, políticos e intelectuales enviaron al filósofo desde que partió al exilio, en 1940, hasta su muerte, hace diez años.

La cátedra Ferrater Mora de la UdG se encarga de clasificar y digitalizar las cartas, que, según su director, Josep Maria Terrabras, se podrán consultar en un programa informático mediante una clave de acceso que se facilitará a "todos los investigadores y estudiosos" de la vida y la obra del filósofo. Las misivas servirán

El filósofo se carteo entre
otros con Vicens Vives,
Xavier Benguerel, Ernesto
Sábato, Néstor Almendros
y Josep Trueta

también a los investigadores de la cátedra Ferrater Mora para elaborar una biografía del filósofo, que al morir cedió a la UdG su biblioteca y todos sus documentos, entre los que figuraba su correspondencia, minuciosamente archivada en carpetas.

Según ha explicado Terrabras, el hecho de que Ferrater Mora fuera una persona "absolutamente guardadora y ordenada" ha contribuido a que hoy en día se pueda conservar la correspondencia que recibió, así como algunas cartas que envió él mismo, "ya que solía hacer una copia de todas las esquelas que escribía a máquina y que enviaba por fax".

Vicens Vives, Ernesto Sábato, Xavier Benguerel, el político socialista Enrique Tierno Galván, el cineasta Néstor Almendros y el médico gerundense Josep Trueta son algunos de los intelectuales que se cartearon con Ferrater mientras estuvo exiliado en Cuba, Chile y Estados Unidos. Además, la viuda del filósofo ha cedido a la UdG las cartas que le envió su esposo. ●